USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Miluše Doškové a soudců Mgr. Evy Šonkové a JUDr. Karla Šimky v právní věci žalobkyně: **V. K.,** zastoupena Mgr. Pavlem Čižinským, advokátem se sídlem Baranova 1026/33, Praha 3, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra,** se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 9. 2. 2017, č. j. OAM-981/ZA-ZA11-ZA04-2016, o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 22. 10. 2018, č. j. 2 Az 20/2017 – 41,

takto:

I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

[1] Shora označeným rozhodnutím (dále jen „napadené rozhodnutí“) rozhodl žalovaný o žádosti žalobkyně o udělení mezinárodní ochrany tak, že se podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu (dále jen „zákon o azylu“) neuděluje.

[2] Proti napadenému rozhodnutí podala žalobkyně žalobu, v níž namítala, že situace národnostních menšin v Rusku nebyla žalovaným dostatečně zjištěna. O mezinárodní ochranu žádala, protože má čečenský původ, a v Rusku jí proto hrozí pronásledování. Nepřiměřeným zásahem do jejího rodinného či soukromého života by byla již nutnost vycestování z území České republiky.

[3] Městský soud v Praze (dále jen „krajský soud“) shora označeným rozsudkem podanou žalobu zamítl. Soud se ztotožnil s hodnocením žalovaného, že žalobkyně nebyla ve své vlasti pronásledována pro uplatňování politických práv a svobod ve smyslu § 12 písm. a) zákona o azylu, a že jí nehrozí ani pronásledování ve smyslu § 12 písm. b) zákona o azylu. Čečenský původ žalobkyně sám o sobě automaticky nepředstavuje naplnění důvodů pro udělení mezinárodní ochrany žalobkyni a v případě, že by se žalobkyně měla stát terčem protiprávního jednání vůči své osobě, má ve své vlasti možnost obrátit se o pomoc na k tomu kompetentní státní orgány. Ohledně naplnění podmínek § 14 krajský soud s odkazem na judikaturu Nejvyššího správního soudu uzavřel, že žalobkyní tvrzená míra její integrace

v České republice či dopad do jejího soukromého a rodinného života nemohou samy o sobě představovat důvod pro udělení humanitárního azylu. Ohledně zákonné podmínky pro udělení doplňkové ochrany podle § 14a odst. 1 a odst. 2 písm. a) zákona o azylu žalobkyně neuvedla žádné skutečnosti, na základě kterých by jí mohla hrozit v případě návratu do vlasti vážná újma uložením nebo vykonáním trestu smrti, nebo na základě kterých by bylo důvodné se domnívat, že právě v jejím případě dojde k nějakému excesu, který by mohl naplnit důvod udělení mezinárodní ochrany dle § 14a zákona o azylu. V případě žalobkyně nemůže být naplněn důvod udělení mezinárodní ochrany dle § 14a odst. 1, 2 písm. b) [jakož ani § 12 písm. b)] zákona o azylu, ani důvod udělení mezinárodní ochrany dle § 14a odst. 1, 2 písm. c) zákona o azylu, jelikož jí nemůže hrozit vážné ohrožení života nebo lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situacích mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu. Krajský soud nepřisvědčil ani námitce žalobkyně o naplnění důvodu udělení mezinárodní ochrany dle § 14a odst. 1, 2 písm. d) zákona o azylu, k němuž mělo dojít s ohledem na soukromý a rodinný život žalobkyně dle čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod, jelikož žalobkyni nebyl uložen dlouhodobý zákaz pobytu na území České republiky a samotná nezbytnost vycestovat z území České republiky sama o sobě nemůže postačovat k závěru o nepřiměřeném zásahu do soukromého a rodinného života žalobkyně.

II. Obsah kasační stížnosti a vyjádření žalovaného

[4] Žalobkyně (dále jen „stěžovatelka“) brojí proti napadenému usnesení kasační stížností, kterou opírá o důvody dle § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) s. ř. s., tedy namítá nezákonnost zamítnutí její žaloby. Přijatelnost své kasační stížnosti odůvodňuje nepřezkoumatelností většiny závěrů napadeného rozsudku a nedostatečným řešením otázky situace příslušníků čečenské menšiny žijících v rámci vnitřního přesídlení v Ruské federaci v judikatuře Nejvyššího správního soudu. Dále namítá změnu v judikatuře, která by měla být relevantní i pro posouzení splnění podmínek pro udělení doplňkové ochrany.

[5] Žalovaný ve svém vyjádření shledává kasační stížnost nepřijatelnou, jelikož nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatelky, která v kasační stížnosti nepřináší žádnou novou právní otázku, již by Nejvyšší správní soud dosud neřešil, či potřebu se od takového řešení odchýlit, či kterou by řešilo více senátů Nejvyššího správního soudu odlišně. Kasační námitky prakticky kopírují uplatněné žalobní námitky. Žalovaný se s napadeným rozsudkem ztotožňuje a považuje jej za zákonný a řádně odůvodněný.

III. Posouzení kasační stížnosti Nejvyšším správním soudem

[6] Nejvyšší správní soud nejprve zkoumal formální náležitosti kasační stížnosti a konstatoval, že stěžovatelka je osobou oprávněnou k jejímu podání, neboť byla účastníkem řízení, z něhož napadený rozsudek vzešel (§ 102 s. ř. s.). Kasační stížnost byla podána včas (§ 106 odst. 2 s. ř. s.) a stěžovatelka je zastoupena advokátem (§ 105 odst. 2 s. ř. s.).

[7] Po konstatování přípustnosti kasační stížnosti se Nejvyšší správní soud zabýval otázkou její přijatelnosti ve smyslu § 104a s. ř. s. a dospěl k závěru, že kasační stížnost je nepřijatelná. Podle § 104a odst. 3 s. ř. s. nemusí být usnesení o odmítnutí kasační stížnosti pro nepřijatelnost odůvodněno. Přestože by v tomto případě bylo možné kasační stížnost

odmítnout bez odůvodnění, Nejvyšší správní soud nad rámec zákonného požadavku stručné odůvodnění svého usnesení připojuje.

[8] Podle § 104a s. ř. s. Nejvyšší správní soud odmítne kasační stížnost ve věcech mezinárodní ochrany pro nepřijatelnost, jestliže ta svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele. Neurčitý právní pojem „*přesah vlastních zájmů stěžovatele*“ byl v usnesení Nejvyššího správního soudu dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 - 39, publ. pod č. 933/2006 Sb. NSS (dostupné stejně jako ostatní zde citovaná rozhodnutí Nejvyššího správního soudu z www.nssoud.cz), vyložen tak, že kasační stížnost bude posouzena jako přijatelná v případě, že (1) vznáší ne plně prejudikovanou právní otázku; (2) obsahuje právní otázku, která je dosavadní judikaturou řešena rozdílně; (3) je potřeba učinit judikaturní odklon; (4) v napadeném rozhodnutí krajského soudu bylo shledáno zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele. O zásadní právní pochybení se v konkrétním případě může jednat především tehdy, pokud: a) krajský soud ve svém rozhodnutí nerespektoval ustálenou a jasnou soudní judikaturu a nelze navíc vyloučit, že k tomuto nerespektování nebude docházet i v budoucnu, b) krajský soud v jednotlivém případě hrubě pochybil při výkladu hmotného či procesního práva. Zde je však třeba zdůraznit, že Nejvyšší správní soud není v rámci této kategorie přijatelnosti povolán přezkoumávat jakékoliv pochybení krajského soudu, ale pouze pochybení tak výrazné intenzity, o němž se lze důvodně domnívat, že kdyby k němu nedošlo, věcné rozhodnutí krajského soudu by bylo odlišné.

[9] Předně je z napadeného rozsudku zřejmé, že netrpí nepřezkoumatelností, jak ji chápe ustálená judikatura Nejvyššího správního soudu (srov. např. usnesení rozšířeného senátu ze dne 8. 3. 2011, č. j. 7 Azs 79/2009 - 84, publ. pod č. 2288/2011 Sb. NSS).

[10] Ve vztahu ke kasační argumentaci, podle níž se žalovaný ani krajský soud dostatečně nezabývali obavami stěžovatelky z pronásledování, je třeba odkázat na závěry rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 6. 2004, č. j. 3 Azs 23/2004 – 63, podle nichž „*je to právě stěžovatel, kdo v azylovém řízení určuje a svými tvrzeními vymezuje směr dalšího postupu správního orgánu rozhodujícího o jeho žádosti o udělení azylu tím, že pravdivě vylíčí všechny důvody, které ho vedly k opuštění země původu, a jen na stěžovateli je, jaké důvody v žádosti a následném pohovoru uvede. Jen důvody stěžovatelem uvedenými je pak správní orgán povinen se zabývat, neboť by bylo zcela proti smyslu a účelu azylového řízení, aby správní orgán, potažmo soud, posuzoval důvody jiné, stěžovatelem nesdělené, zvláště když správní orgán dal stěžovateli dostatečnou možnost uvést všechny důležité skutečnosti na podporu stěžovatelem podané žádosti o udělení azylu.*“ Mimoto lze poukázat např. na rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 11. 2003, č. j. 2 Azs 27/2003 – 59, publ. pod č. 181/2004 Sb. NSS, či ze dne 25. 10. 2004, č. j. 5 Azs 162/2004 – 42. Nelze než konstatovat, že stěžovatelka požadavkům konstantní judikatury nedostála, když sama nevymezila konkrétní relevantní důvody, pro které by jí měla být mezinárodní ochrana udělena. Správní spis obsahuje podklady (žádost o udělení mezinárodní ochrany včetně doplnění z listopadu 2016, protokol o pohovoru před žalovaným z 22. 11. 2016), z nichž žalovaný a krajský soud vycházeli. Stěžovatelka popsala, že do České republiky přijela za lepším životem, vdala se za českého občana, pobývala zde 8 let a cítila se jako ve své vlasti, neboť v Rusku nemá žádné příbuzné. Později se však stala obětí domácího násilí a rozvedla se, což přineslo potíže s povolením k pobytu. Nějakou dobu pobývala v ČR nelegálně, obdržela výjezdní příkaz, pak nové vízum a opět výjezdní vízum s platností do 16. 11. 2016; na radu právníka tedy podala žádost o mezinárodní ochranu.

Obává se, že by jako samotná rozvedená žena mohla být kvůli tomu, že pochází z Kavkazu, pronásledována. Její nynější přítel pochází z Kazachstánu a má v České republice povolen trvalý pobyt.

[11] Pro úplnost lze dodat, že žalovaný i krajský soud ve svých rozhodnutích věnovali adekvátní pozornost významu stěžovatelkou tvrzeného čečenského původu z hlediska situace menšin v Ruské federaci. Přitom se jejich vyhodnocení zprávy Freedom House ze dne 27. 1. 2016 s názvem „Svoboda ve světě 2016 – Rusko“ a Výroční zprávy Human Rights Watch 2016 o Ruské federaci ze dne 27. 1. 2016 jeví jako zcela správné a navíc ještě souladné s informací Ministerstva zahraničních věcí ze dne 3. 6. 2016 o situaci neúspěšných žadatelů o mezinárodní ochranu po návratu do vlasti a o návratu do vlasti po dlouhodobém pobytu v zahraničí.

[12] Ohledně namítaného pochybení krajského soudu spočívajícího v nedostatečném posouzení rozhodnutí žalovaného v otázce udělení humanitárního azylu podle § 14 zákona o azylu Nejvyšší správní soud odkazuje na meze soudního přezkumu takovýchto rozhodnutí, které vyložil např. v rozsudku ze dne 22. 1. 2004, č. j. 5 Azs 47/2003 - 48. Krajský soud správně uzavřel, že rozhodnutí správního orgánu podle § 14 zákona o azylu podléhá soudnímu přezkumu pouze v tom směru, zda nevybočilo z mezí a hledisek stanovených zákonem, zda je v souladu s pravidly logického usuzování a zda premisy takového úsudku byly zjištěny řádným procesním postupem. Za splnění těchto předpokladů není soud oprávněn z týchž skutečností dovozovat jiné nebo přímo opačné závěry. Nejvyšší správní soud již v minulosti vyslovil, že azyl z humanitárních důvodů lze udělit pouze v případě hodném zvláštního zřetele, na jeho udělení není právní nárok a posouzení důvodů žadatele je otázkou správního uvážení správního orgánu. Z rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 7. 2004, č. j. 5 Azs 105/2004 – 72, plyne, že správní uvážení nelze nahradit uvážením soudním, lze ovšem přezkoumat, zda uvážení nevybočilo z přípustných mezí. Nejvyšší správní soud žádné vybočení z mezí správního uvážení v rozhodnutí žalovaného neshledal (správní orgán úvahu nad humanitárním azylem provedl a žádné důvody pro jeho udělení neshledal). Stejně tak je rozhodnutí správního orgánu řádně odůvodněno i v části týkající se neudělení doplňkové ochrany podle § 14a zákona o azylu. Krajský soud proto nepochybil, když žalobu zamítl.

[13] Pokud jde o namítanou změnu v judikatuře, která by měla být vyvolána nálezem Ústavního soudu ve věci sp. zn. Pl. ÚS 41/17, ten byl tematicky rozdělen podle napadených ustanovení do dvou samostatných celků: (i) na otázku ústavnosti zastavení řízení správním orgánem v některých věcech povolení pobytu v České republice cizincům, kteří jsou rodinnými příslušníky občanů České republiky, a (ii) na otázku ústavnosti limitace soudního přezkumu v některých věcech, v nichž došlo k ukončení omezení osobní svobody (ukončení zajištění osoby, ukončení nepovolení vstupu na území České republiky z přijímacího střediska na mezinárodním letišti). Zrušením právních úprav v těchto otázkách odstranil Ústavní soud možné zásahy do procesních garancí čl. 36 odst. 1 a 2 Listiny základních práv a svobod, a v neposlední řadě i základního práva na soukromý a rodinný život podle čl. 10 odst. 2 Listiny základních práv a svobod. Tím však nedošlo k ovlivnění dosavadní judikatury Nejvyššího správního soudu ve věci významu nutnosti vycestování cizince pro jeho rodinný či soukromý život v situacích neudělení žádné z forem mezinárodní ochrany.

IV. Závěr a náklady řízení

[14] Nejvyšší správní soud ze shora uvedených důvodů dospěl k závěru, že kasační stížnost podmínky přijatelnosti nesplňuje. Posuzovaná věc se netýká právních otázek, které dosud nebyly řešeny judikaturou zdejšího soudu, ani těch, které jsou judikaturou řešeny rozdílně; nebyl shledán důvod pro přistoupení k judikatornímu odklonu; ani nebylo shledáno zásadní pochybení krajského soudu, ať už v podobě nerespektování ustálené soudní judikatury či ve formě hrubého pochybení při výkladu hmotného nebo procesního práva. Nejvyššímu správnímu soudu tudíž nezbylo než podanou kasační stížnost podle § 104a s. ř. s. odmítnout pro nepřijatelnost.

[15] O náhradě nákladů řízení rozhodl Nejvyšší správní soud v souladu s § 60 odst. 3 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s., podle něhož nemá žádný z účastníků právo na náhradu nákladů řízení, byla-li kasační stížnost odmítnuta.

Poučení: Proti tomuto usnesení **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 27. června 2019

JUDr. Miluše Došková
předsedkyně senátu